

Reggio Emilia Institutet

Sommarsymposium 2024

12 – 14 juni, i Stockholm

”Förskolan i krisernas, krigens och kriminalitetens tid”

Moderatorer:

Lena Aronsson, fil.dr. i förskoledidaktik och universitetslektor vid Stockholms universitet

Greger Rösnes, vd Reggio Emilia Institutet

DAG 1: ONSDAG 12 JUNI

Barnen och tiggarna – pedagogiska och etiska svårigheter och möjligheter

En föreläsning om att hantera tiggeri som samhällsfenomen tillsammans med barn i förskolan. Är tiggeri en fråga som förskolor tar upp och i så fall på vilket sätt?

Vilka pedagogiska och etiska svårigheter – liksom möjligheter – uppstår när man närmar sig detta ämne?

Föreläsare: Klara Dolk, förskollärare och lektor i förskoledidaktik vid Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen vid Stockholms universitet

Sårbara ledarskap i oroliga tider

I tider av ökad oro och kriser ställs stora krav på förskolans ledarskap. Det kan exempelvis vara vid omskakande händelser som skjutningar och sprängningar i förskolans direkta närhet.

I föreläsningen lyfts rektorers och förskollärares relationella arbete och krishantering, där situationen har betydelse för vilka ledarskapshandlingar som skapar förutsättningar för att dels hantera situationen, dels ha fortsatt fokus på kvalitet.

Ett särskilt fokus riktas mot förskolor med stor potential men svaga statistiska förutsättningar, utifrån pågående forskning tillsammans med Anna Palmer (docent i förskoledidaktik vid Stockholms universitet).

Föreläsare: Christian Eidevald, gästprofessor i pedagogik med inriktning förskola vid Södertörns högskola

Se mig – Rätten till stöd tidigt i livet

Bris rapport *Se mig – Rätten till stöd tidigt i livet* lyfter upp vikten av tidiga och förebyggande insatser samt synliggör de yngsta barnens rättigheter och behov.

Här delges barns egna röster om utsatthet tidigt i livet, och vad som behövs för att vi tidigt ska kunna fånga upp såväl barn som familjer i behov av stöd.

Föreläsare: Anneli Öhrling, socionom och kurator på BRIS

Någons bror

I höstas kom den uppmärksammade barnboken *Någons bror*, en bilderbok som skildrar hur våldet i gängkriminalitetens spår påverkar barnen som har detta inpå sig, och som arbetades fram i samarbete mellan femteklassare i Botkyrka kommun och Viveka Sjögren. Boken vänder sig till yngre barn och här får vi följa processen under hur den växte fram.

Föreläsare: Viveka Sjögren, författare och illustratör, Delsbo

Reflekterad olydnad – Kollektiv sorg

Farhiya Feysal är en poet och performer som har gjort ett betydande avtryck på sin ort. Hon vann priset för bästa poet 2018 och har sedan dess fortsatt att imponera med sin konstnärliga förmåga. Efter framgången med poesin har hon skrivit och turnerat med sin hyllade monolog "Reflekterad Olydnad", som utforskar djupa och tankeväckande teman.

För närvarande fokuserar hon på sina studier och strävar efter att bli ämneslärare inom engelska och historia. Genom sin passion för litteratur och historia, samt konstnärliga talang, är hon redo att inspirera och utbilda kommande generationer.

Farhiya avslutar dag 1 med att uppträda med två av sina texter.

DAG 2: TORSDAG 13 JUNI

Digital föreläsning från Reggio Emilia

Daniela Lanzi är pedagogiska vid "Istituzione of Preschools and Infant-toddler Centres" i Reggio Emilia samt vid kommunala förskolan "Nilde Iotti". Hon driver projekt tillsammans med Reggio Children i Italien och utomlands. Den 13 juni föreläser hon via länk på Reggio Emilia Institutets Sommarsymposium.

Föreläsningen tolkas av Karin Gandini och Monika Gandini.

Ett demokratiskt samhälle börjar i förskolan med vår praktik!

Denna föreläsning visar hur barnen i Ryd, ett område som mest syns i media under rubriker som "kriminalitet" och "utsatt område", ingår, deltar och påverkar sitt sammanhang, sin kontext, sitt närområde.

En berättelse om hur förskolan tänker kring sitt uppdrag för att ge barnen förutsättningar att vara en del av ett vi och inte klumpas ihop i ett förenklat "dom"...dom vars framtid redan, av andra, är förutbestämd som mörk och utmanande.

Föreläsare: Sofia Hedin, pedagogista i Linköping och medlem i Reggio Emilia Institutets styrelse

Fler barnhänder i min hand! – rektorns roll i en förskola där barns rätt till delaktighet och engagemang står fokus

En fråga som pedagoger och ledning för Råcksta förskolor ständigt ställer sig är, hur blev det för barnen? Förskolan är en plats där barnen möter samhället och därför är det viktigt att ta vara på möjligheten att skapa relationella, tillitsfulla dagar med fokus på att barnen har agens i sitt liv och är viktiga deltagare i samhället – inte minst för rektor och pedagogisk ledning.

I denna föreläsning får vi ta del av en rektors medskapande demokrati-, hållbarhets- och relationsbyggande arbete riktat direkt till barnen.

Föreläsare: Emelie Sjöberg, rektor, Råcksta förskolor i Hässelby- Vällingby, Stockholm

Demokratin, ekonomin och alla vi andra -om att läsa kommunala budgetar som skräcklitteratur

Grunderna i kommunal ekonomistyrning. Vad får kommuner göra och inte göra? Över tid höjs ambitioner och löner snabbare än kommunernas intäkter. Vad har det fått för konsekvenser?

Vad kan förskolerektorer, pedagoger och arbetslag göra för att förhålla sig till den här utvecklingen?

Föreläsare: Åsa Plesner, Doktorand vid Stockholm Business School Stockholms universitet

DAG 3: FREDAG 14 JUNI

"Är det någon vi känner?" – när gängkriminaliteten når förskolan

När något händer i Rösberga förskolecenters närsamhälle är pedagogernas första fråga "Är det någon vi känner?". Alltför många gånger blir svaret "ja". Här har gängkriminaliteten varit synlig länge, men i dag har den kommit närmare, som när barn som har gått på deras förskola finns bland så väl offer som förövare.

Denna föreläsning kommer att ta upp risker, vad man behöver vara uppmärksam på och vad man kan göra.

Föreläsare: Katja Taimela, rektor, Rösberga förskolecenter i Södertälje

Rundabordssamtal

Med bland andra Alexandra Mattsson, förskoleborgarråd i Stockholm. Övriga deltagare annonseras inom kort.

Filmvisning

Långfilmen "DET ÄR VÅR STAD" är världens första långfilmsdokumentär – helt filmad av förskolebarn.

Filmen är ett resultat av material som samlats in under åren 2020-2023 i projektet "Barn filmar Malmö" och omfattar 21 förskolor i Malmö stad, 78 pedagoger och personal samt deras barngrupper.

Inget liknande projekt har genomförts i något land. Barnens uppgift har varit att med minimal styrning från vuxenvärlden dokumentera sin stad, vardag och livet på förskolan med filmkameran och i teckningar.

Barns delaktighet, utforskande och lärande – Hållbar utbildning för hållbar utveckling i Malmö stad. "När det bränner till – på riktigt" och "En inblick i Krokodilens kamp för övergångsställen."

Det handlar om vad det kan innebära att bjuda in förskolebarn till att bli delaktiga på riktigt i utformandet av en stad. Dels om hur barn med hjälp av filmkameror dokumenterar sin gård och kommer med idéer som sedan leder till förändringar av gården på riktigt. Ett annat exempel är hur förskolebarn tillsammans med pedagoger, vårdnadshavare och andra berörda samhällsmedborgare vill skapa förändring i den närliggande trafikmiljön.

Bägge berättelserna visar vägen till att skapa och upprätthålla ett demokratiskt samhälle, ett samhälle där medborgare vill och kan vara delaktiga och samskapa en stad, både vad gäller det närliggande och det mer övergripande.

Föreläsare: Katarina Gråhamn, förste förskollärare, Alexander Stenroos, förste förskollärare och Per Dahlbeck utvecklingssekreterare.

www.reggioemilia.se